

## Лекція # 12: *Доба реформи*

- в березні 1855 на престіл Російської Імперії ступив син Миколи I, цар Александер II
- в тому році звільнено усіх братчиків Кирило Мефодівського Братства, окрім Тараса Шевченка, якого звільнено в 1857 р.
- із облекшенням суворих обмежень і репресій Миколаївської доби, витворюється так зване «народництво», яке ідеалізувало життя і побут селянства, підкреслювало красу української мови і культури, розповсюджувало збирання та збереження українських традицій та звичаїв, пісень та танців українського селянства.
- Українська інтелігенція починає будувати видавництва і друкарні, видає журнали і книжки, газети і підручники українською мовою.
- Постають етнографічно дослідчі групи і навіть політичні партії (нап. Громада).
- В 1856 р. Александер заповів 5 літню підготовку до зліквідування кріпацтва.
  - Проблеми?
  - Дискусії в Імперії?
  - Як це зробити?
- З початком 1861 р. (Що діється в США?) проголошено ліквідацію кріпацтва, але протягом двох років.
  - Селяни дістали:      свободу
  - Двір і придворну ділянку землі
  - Після 20 років, мале поле
- Наслідки?
- Багато селян, котрі не мають грошей, лишаяються бездомними і перепроводжуються в міста в пошуках за працею. Це творить велику кількість бездомних і безземельних селян які стають новою пролетарятною клясою.
- У реакції до нових рухів популізму в Україні, Польщі, Білоруссі, Литві, Латвії та Естонії, таємний Валуївський Указ, виданий у 1863 р.
- Цей Указ специфічно звертає увагу на книжки, «щоб не стимулювати зріст сеператистських і анти-царських настроїв в населенню»
- заборонено всі релігійні та наукові/освітні книжки українською мовою (яктакож і польською, білоруською та іншими мовами).
- Також заборонено друкувати, перекладати та імпортувати книжки українською мовою.

## Лекція # 12: *Доба реформи*

- В 1864 р. в Україні та багатьох частинах Імперії (не в західній Україні, Польщі і Литві), запроваджено самоурядування (local elected government) по містах і селах, під назвою «земства».
  - Усі землевласники мали право і обов'язок голосувати і брати участь в земствах.
  - Усі в околиці даного земства платили податки, за які управа земства платила за школи, дороги шпиталі, бібліотеки, поліцію, і т. д.
- Але, що це означає для тих котрі не мають землі?
- Які проблеми ми можемо бачити в цій системі?
- Хто користає із цієї системи?
  
- Повстання проти Імперії і царя не зупиняються.
- Чому?
  
- 1876 - Емський Циркуляр
  - Заборонено усі книжки українською мовою
  - Заборонено всі журнали, п'єси, пісні, переклади з інших мов на українську
  - Заборонено всі театральні, музичні, оперні виступи українською мовою
  
- Що робить українська інтелігенція?
  - Виїжджає за границю
  - Пише українські книжки/журнали/газети/п'єси/опери російською мовою з українською тематикою (нап. Гоголь)
  - Працює підпільно на допомогу Україні
  - Таємно перевозить українську літературу і політичні журнали із Галичини і Європи
  
- 1881, в Санкт Петербургу вбито царя Александра. Між членами «Народної Волі» котрі приготувляли напад та кидали бомбами були українці Іван Гриневецький і Софія Перовська
  
- Новий цар Росії, Александер III, відразу напав на усі політичні рухи спротиву, лібералізації, соціалістів та євреїв (які брали участь у «Народній Волі»).
- Погроми, арешти, переслідування, заборонення, репресії і шпигування перейняли денне життя в Росії.